

รายงานการติดตามความเสี่ยงต่อความรุนแรงในสถานการณ์ทางการเมือง ประจำเดือนมีนาคม

โดย ศูนย์ข้อมูลติดตามสถานการณ์ความรุนแรงทางการเมือง The Coalition Center for Thailand Violence Watch – CCTVW

1 เมษายน 2558

จากการติดตามของศูนย์ข้อมูลติดตามสถานการณ์ความรุนแรงทางการเมืองและภาคีเครือข่ายฯ ตามแนวทางการติดตามสถานการณ์เพื่อทำความเข้าใจและประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดความรุนแรงทางการเมือง (Ref. EWS Guideline version November 21st, 2014) พบว่าในเดือนมีนาคมที่ผ่านมา มีสถานการณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

สถานการณ์การชุมนุม

ในเดือนมีนาคม มีการชุมนุมเกิดขึ้นทั้งสิ้น 12 ครั้ง และการชุมนุมทั้งหมดเกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑลเท่านั้น โดยจำแนกตามลักษณะประเด็นการชุมนุม* ได้ดังนี้

■ การเรียกร้องผลประโยชน์ของกลุ่มตนเอง (Interest Group)	6	ครั้ง
■ การเรียกร้อง หรือ แสดงความกังวลในประเด็นสาธารณะ	8	ครั้ง
■ การรวมกลุ่มเพื่อโต้ตอบมวลชนกลุ่มตรงข้าม	-	ครั้ง
■ การเคลื่อนไหวเพื่อแสดงจุดยืน หรือ ทศนคติทางการเมืองของกลุ่มตนเอง	6	ครั้ง
■ การขับไล่ / โคนล้มรัฐบาล หรือ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง	-	ครั้ง
■ ประเด็นการชุมนุม หรือ ประเด็นการจัดกิจกรรมสาธารณะอื่นๆ	-	ครั้ง

* ในการชุมนุมหนึ่งครั้ง สามารถมีประเด็นการของการชุมนุมได้มากกว่าหนึ่งประเด็น

นอกจากนี้ยังพบว่าเป็นจากจำนวนการชุมนุมทั้งหมด 12 ครั้ง มีการชุมนุมแบบยืดเยื้อ (Continuing Protest) หรือ กิจกรรมสาธารณะที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำนวน 2 ครั้งด้วย

ข้อมูลสถานการณ์การชุมนุมเปรียบเทียบย้อนหลัง 1 เดือน

ประเด็นเปรียบเทียบ	ข้อมูลย้อนหลัง (กุมภาพันธ์)	ข้อมูลปัจจุบัน (มีนาคม)	แนวโน้ม / ข้อสังเกต
จำนวนการชุมนุม			
จำนวนการชุมนุมทั้งหมด (ทั่วประเทศ)	35	12	ลดลงไปจำนวน 23 ครั้ง *คิดเป็นร้อยละ -65.71
ประเภทการชุมนุม			
การชุมนุมหรือกิจกรรมสาธารณะที่จัดขึ้นในเวลาสั้น (Flash Protest or Flash Demonstration)	24	10	ลดลงไปจำนวน 14 ครั้ง *คิดเป็นร้อยละ -58.33
การชุมนุมแบบยืดเยื้อ (Continuing Protest) หรือ กิจกรรมสาธารณะที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง	11	2	ลดลงไปจำนวน 9 ครั้ง *คิดเป็นร้อยละ -81.81
ประเด็นของการชุมนุม (ในการชุมนุมหนึ่งครั้ง สามารถมีประเด็นการของการชุมนุมได้มากกว่าหนึ่งประเด็น)			
การเรียกร้องผลประโยชน์ของกลุ่มตนเอง (Interest Group)	16	6	ลดลงไปจำนวน 10 ครั้ง *คิดเป็นร้อยละ -62.50
การเรียกร้อง หรือ แสดงความกังวลในประเด็นสาธารณะ	16	8	ลดลงไปจำนวน 8 ครั้ง *คิดเป็นร้อยละ -50.00
การรวมกลุ่มเพื่อโต้ตอบมวลชนกลุ่มตรงข้าม	2	-	ลดลงไปจำนวน 2 ครั้ง *คิดเป็นร้อยละ -100.00
การเคลื่อนไหวเพื่อแสดงจุดยืน หรือ ทศนคติทางการเมืองของกลุ่มตนเอง	6	6	คงที่
การขับไล่ / โคนล้มรัฐบาล หรือ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง	-	-	คงที่
ประเด็นการชุมนุม หรือ ประเด็นการจัดกิจกรรมสาธารณะอื่นๆ	3	-	ลดลงไปจำนวน 3 ครั้ง *คิดเป็นร้อยละ -100.00

ข้อมูลความเสี่ยงต่อความรุนแรงในสถานการณ์การชุมนุม

ขณะนี้ศูนย์ฯ กำลังอยู่ในระหว่างการทดลองใช้เครื่องมือตัวชี้วัดความเสี่ยงต่อความรุนแรงในสถานการณ์การชุมนุม เวอร์ชัน 4.0 BETA จึงยังไม่สามารถเผยแพร่ผลการประเมินความเสี่ยงต่อความรุนแรงในสถานการณ์การชุมนุมอย่างเป็นทางการได้

อย่างไรก็ตาม จากการลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์ในภาคสนาม พบว่าการชุมนุมส่วนใหญ่จัดขึ้นในพื้นที่ของทางราชการ โดยเน้นจัดกิจกรรมในช่วงกลางวัน แกนนำผู้ชุมนุมมีความระมัดระวังไม่ให้เกิดลักษณะหรือเนื้อหาของการปราศรัยเป็นการขัดต่อกฎอัยการศึกหรือคำสั่งของ คสช. เหตุปะทะหรือการเผชิญหน้าในพื้นที่การชุมนุมส่วนใหญ่สามารถยุติลงได้ในระยะเวลาอันสั้น มีเพียงกรณีเดียวเท่านั้นภายในเดือนนี้ที่ไม่สามารถยุติลงได้ภายในเวลา 6 ชั่วโมง ซึ่งสาเหตุของการปะทะหรือเผชิญหน้าดังกล่าว ส่วนใหญ่มาจากการบังคับใช้กฎอัยการศึกนำไปสู่การจับกุม หรือ ควบคุมตัวบุคคลชั่วคราวในพื้นที่การชุมนุม ในส่วนการควบคุม และการตอบสนองต่อสถานการณ์การชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่รัฐพบว่า มีการควบคุมไม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจพกพาอาวุธปืนในขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมฝูงชน และบางพื้นที่การชุมนุมมีตั้งจุดการตรวจสอบมิให้ผู้ชุมนุมพกพาวัตถุอันตรายเข้าพื้นที่การชุมนุม แต่จากการสังเกตการณ์พบว่ายังมีเจ้าหน้าที่บางส่วนยังพกพาอาวุธปืนขณะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมฝูงชน นอกจากนี้พบว่าฝ่ายรัฐมีการใช้เจ้าหน้าที่นอกเครื่องแบบในจำนวนที่มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทั้งในส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร โดยตลอดทั้งเดือนนี้ไม่พบการบาดเจ็บรุนแรงที่มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับการชุมนุม และไม่ปรากฏว่ามีเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในพื้นที่การชุมนุม หรือพื้นที่ปริณทณของการชุมนุม

บริบทอื่นๆ ที่มีผลต่อความเสี่ยงต่อการเกิดความรุนแรงในสถานการณ์ทางการเมือง

การบังคับใช้กฎหมายพิเศษโดยรัฐ

นับตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 จนถึงปัจจุบัน (31 มีนาคม 2558) กฎอัยการศึกยังคงมีผลบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 31 มีนาคม 2558 รัฐบาลได้มีการออกประกาศว่าด้วยการเลิกใช้กฎอัยการศึกซึ่งอยู่ในขั้นตอนการขอพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ทั้งนี้ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีแนวโน้มที่จะใช้อำนาจตามมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พ.ศ.2558 ซึ่งจำเป็นต้องติดตามอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.... ซึ่งกำลังอยู่ในกระบวนการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระ 2 ในชั้นการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อเตรียมที่จะเข้าสู่การพิจารณาในวาระที่ 3 ต่อไป

ศูนย์ข้อมูลติดตามสถานการณ์ความรุนแรงทางการเมือง

ศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

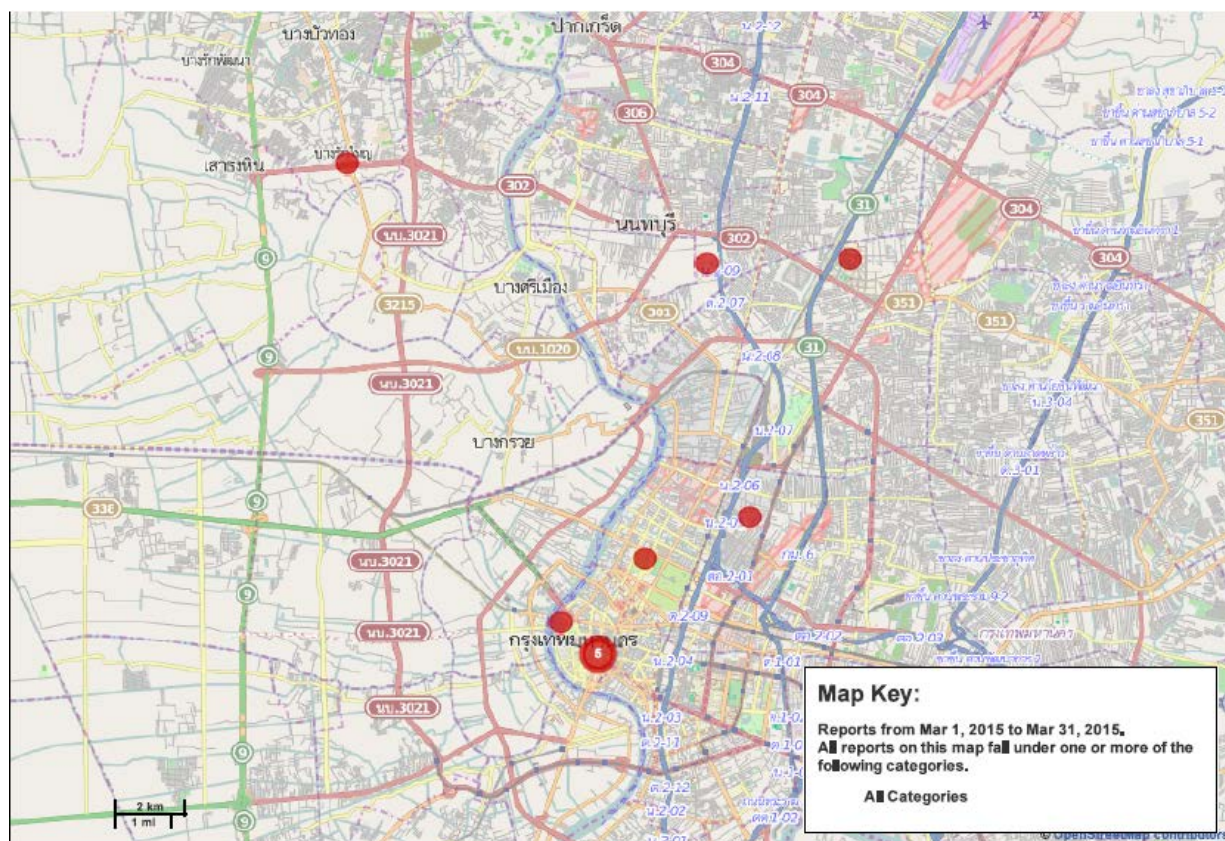
ชั้น 2 อาคารวิทย์พัฒนา ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ +66 (0)2-611-6175 โทรสาร(อัตโนมัติ) +66 (0)2-903-0080 ต่อ 4418

อีเมล cctw.center@gmail.com และ www.thaiviolencewatch.com

แผนที่แสดงจุดที่มีสถานการณ์การชุมนุมในเดือนมีนาคม

ข้อมูล : <https://thaiviolencewatch.crowdmap.com>

*แสดงเฉพาะพื้นที่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากไม่มีสถานการณ์การชุมนุมในพื้นที่ต่างจังหวัด

ศูนย์ข้อมูลติดตามสถานการณ์ความรุนแรงทางการเมือง
ศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชั้น 2 อาคารวิทยพัฒนา ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ +66 (0)2-611-6175 โทรสาร(อัตโนมัติ) +66 (0)2-903-0080 ต่อ 4418
อีเมล cctw.center@gmail.com และ www.thaiviolencewatch.com